

Lisäys,

Tutkinnotsi Uskon laadusta
 Autuuden Opissa.

Uskon opit ulkonaiset
 tuovat toimon onnesta,
 menoissansa moninaiset,
 harhailengin — hourasta
 tarkoittawat taimasta;
 waan ei katso Raikkivalda
 uskon ulko-laatus,
 Herra hurstas korkealda
 tutkii tunnon inhoa,
 sielun hyvän-suundoa.

Jokaisella kansalla maan päällä on jokuu-
 tundo Jumalasta. Ihmiset palvelewat
 händä moninaisen muodon alla, ja löytä-
 wät hänessä lohduituksen. Hänen olendon-
 sa on tosin meille käsittämätön, ja tieto
 hänestä on sekainen meidän tunnoissamme
 sen suhteen kuin händä epä-luulon hämä-
 rällä taikka järjen walistuksella tutkitaan.
 Mutta me näemme suuret teot luonnossa,
 ja tunnemme niiden vaikutukset; me ha-
 waitsemme hyvän tarkoituksen olewan al-

Tuona näillä teoilla, jota ei hengetön luon-
 do itsestänsä vaikuta. Tästä ilmestyy mei-
 dän sydämissämme lohdullinen wakuutus
 Jumalan olennoista, joka on elämän läh-
 de, joka ei salli järjen ja hywän-suon-
 non hukkuwan, waan on määrännyt ihmi-
 selle pää-maaliksi ylenwäisen täydellisyh-
 den hywyydessä -- hywyydessä, josta seu-
 raa hänelle autuus, joka hywyydetä ei o-
 le mahdollinen. Tämä pää-maali on to-
 sin vielä kaukana meistä, eikä ole täällä
 kotonansa ehdittävä; mutta me tulemme
 siihen valmistetuiksi, niin että me jo tääl-
 läkin hywän tunnemme ja hywyyttä ra-
 kastamme. Muutoin, ilman tulewaista
 autuutta, olisi tämä valmistus turha, tur-
 ha meidän tundomme hywästä ja pahasta.
 Järki ja omatunto olisivat meille siis u-
 sein rasitukseksi. Pois, pois, nämät har-
 haukset; miksi olisi tämä turha, Tuin ei
 muutakaan turhuutta ihmisen olennoissa ha-
 waita? Missä on alku, siellä on syy al-
 tuun, ja kaikki alku tarkoittaa päätöstan-
 sä. Sydämissä on hywyyden siemen kyl-
 wettynä; se kasvaa ja hedelmöittää hy-
 wässä aivoituksessa ja hartaudessa hywyy-
 teen. Eikö tästä siis koskaan laihoa wil-
 jeldäisi? Totisesti on se wiljeldävä, mut-
 ta vasta kylwäjän wanhurskauden luona
 täydellisyhden walvokunnassa.

Näin wakkenee suloinen toivo autu-
 aammasta olostä elämän lopussa; näin
 wähwistuu usko Jumalasta ja autuudes-
 ta. Mitä täällä puuttuu, se siellä täyte-
 tään. Onnen halu lisää vielä autuuden
 toivoa, ja toivo, joka on kuin wäkkeu-
 den engeli, johdattaa uskoa maailman hä-
 määrän läpitse kohden taimaan kirkkautta;
 sillä se ihmeellinen woima, joka on herät-
 tänyt ihmisen maan päälle, woipi kyllä
 wähwistaa heikon olennon pysyväisemmäksi
 toisessa elämässä.

Tällä tavalla owat alkaneet kansain
 autuuden opit, joilla kaikilla on yksi on-
 nen tarkoitus, mutta wäli-kappaleet siihen
 owat heillä erinäiset, heidän wälistuksensa
 määrän suhteen, ja harwat owat löy-
 täneet oikean perustuksen uskollensa. Lä-
 hemmin tutkittawa on siis:

Uskon laatu Autuuden Opissa.

Suloinen on kaiketi autuuden opin
 tunnustus maan päällä; mutta oikean o-
 pin tunnus-merkki on: hartaus hywynyteen,
 ja rakkaus lähimmäistä kohtaan. Tästä
 ulos lähtein taitaa ihminen wasta hawai-
 ta pää-maalinsa, joka on: hengen wälis-
 tus, ja täydellisyys hywynydessä. Tämä

on se pää-maali, jota etseen ihmisen arvo kirkastuu ja ylenee yli kaiken luonnollisen vertauksen; sillä hengen valistus on kirkkaampi kuin auringo, ja täydellisyys hyvydessä ylempi kuin korkeudet. Mikä muu, kuin hartaus hyvyteen, herättää sydämissä oikeuden tunnon, ja neuvo meille jo varhain luonnon yhteistä lakia, että me poistamme sitä lähimmäiseltä, mitä me itse vahingona wältämme, että me suomme sitä toiselle, mitä me toivomme itsellemme tapahtuvan. Eikö tämä liene se osoitus Luojalta, joka meitä johdattaa autuuden tielle, lisäten ihmishyöden onnea maangin päällä. Tundo oikeudesta ja hyvästä, järki ja hyvän-suondo ei ole luonnon aineista kotoisin; ne ovat meille taiwaasta lahjoitetut, johdattamaan meitä taiwaaseen.

Näin me jo tulemme ymmärtämään, mikä on autuuden oppi, ja mikä on uskon laatu autuuden opissa, — ei historiallinen kylmässä tunnossa, vaan hyvyden hartaudella lämmitetty wahwistain luottamusta Jumalaan; sillä vasta tämä hartaus vaikuttaa ihmisen täydellishyötä, ja saattaa hänen Jumalan suosiin. Jumala on itse korkein hyvyys, joka halajaa kaikkein autuutta, ja oikea autuuden oppi

on Jumalan suosion etsimä hywynyden kautta, sydämen halulla, idillä ja tarkeittuksilla. Hartaus hywynyteen, ja rakkaus lähimmäistä kohtaan ovat wäli-kappaleet ja tunnus-merkit Jumalan suosioon, ja tämä suosio on meille wahwin wakuutus autuudesta. Jolla on hartautta hywynyteen, ja rakkautta lähimmäistä kohtaan, älkön epäillä Jumalan suosioista; hän luottakoon tähän perustukseen, mikä autuuden oopin ulkonainen tunnustus hänellä olla mahdane; sillä hänellä ovat uskon hedelmät.

Jumalan suosio on merkkillinen sana, jota mainittaisa pimeyden portit tärisevät, ja taiwas waltenee meidän silmissämme. Etsittäisä Jumalan suosioa hywynyden kautta, on ihmisen arwo ylenewä. Tästä alkaa se walistus, joka lämmittäin loistaa kansain kesken, ehkä uskon ulkonaiset tunnustukset olisimat heillä erinäiset. He rakastawat ja hyödyttävät palakatoinakin toinen toistansa. Joka on puhdas sydämeestä, se halajaa hywynyttä, ja osottaa hywän-suondonsa kaikkia kohtaan. Hän armahdaa luondokappaleitakin, jotka tuskan tundewat; hän armahdaa ja auttaa, ehkä Jumala ja ihmiset hänen työnsä unhoittaisimat.

Joka ei ole tästä laadusta, jolla ei ole hymnyden halua sydämessä, — älkön toivoko autuutta; ei se ole hänelle mahdollinen. Joka ei ole tästä laadusta, ja sanoo Jumalan uskovan, hän on ilkeä Jumalan edessä. Joka ei ole tästä laadusta, joka ei tunne rakkautta lähimmäistä kohtaan, ja kutsuu itsensä Kristityksi, hän on pettäjä Kristi-lunnassa. Jokaisesta sanasta, kuin Ewangeliumin opin Perustaja on meille ilmoittanut, loistaa rakkaus ja puhdas hymän-suondo, — hymän-suondo waino-miehiäkin kohtaan.

Syndinen! Euingas rohkenet kääntää kasvos korkeuteen, ja sanoa sinulla uskon oleman, kuin ei sinulla ole uskon hedelmiä? Älä luule wanhurskautta walheella pettämäs. Etkö tunne wertausta Naamatussa, että puu tunnetaan hedelmistänsä. Puhukon ihminen Engeliä kielellä; olkon hänellä kaikki tieto, kaikki usko, että hän wuoret siirtäisi, mainitsee pyhä Naawali, se on kuitengin kaikki turha ilman rakkauden lämminä sydämessä. Jaa, rakkaus on hymnyden puhain lähde, ja hymnydessä on autuuden ehto, joka oman woiwon pyynnön tarkoitusilla häwitetään. Ei sillä ole rakkautta lähimmäistä kohtaan, joka kaupitsee

hyviä tditänsä Jumalalle, joka harjoittaa hymnyttä palkan toivossa, ja wälittää pahuutta ainoastansa rangaistuksen tähden. Hän pyrkii kohden taivasta niin kuin markkinoille, ja kandaan raskasta kuormaa hengellisyhdengin oman woiton pyhnydessä, joka on häwäistys taivaan perillisille. Hän tallaisi wiheliäisyyden päälle, jos hän siitä taivaaseen ulettuisi, — hän polkisi oman woiton tähden lähimmäisensä wahingoon, ja palvelisi perkelettäkin, jos se woisi hänelle autuuden awata, — hän uhraisi taivaan helwetille; sillä ei hän etsi hymnyttä, waan onnea; ei hän karta syndiä, waan synnin rangaistusta. Jos se olisi mahdollista, hän ryhwäisi autuuden itsellensä, niin kuin Raamattu ilmoittaa piemeyden engelista, sotien Jumalaa vastaan. Woiton pyhnydä oikeudeta ja hymnydeta on niin kuin wene wäkewässä mirrassa; ylös käsin soudettaissa, wuoto nielee sen aina ja aina alemmaksi, ja wetää wiimein awoimeen kitaansa.

Pitäkän siis aina tarkka waari oikeasta uskosta autuuden opisssa, joka hawaitaan hymnydessä, hartaudessa ja rakkaudessa, joka saattaa meitä Jumalan suosioon. Historiallinen usko tämän subteen on niin kuin warjo walkeutta was-

taan, eili kuun valo auringon paistaisa. Mikä on vielä pimeä taivaan tiellä, sen valaiskon toivo meidän sydämissämme. Rakkaus ja ilo harjoitetusta hyvästä ovat meille esimäku autuudesta, ja toivo on iäisyhden ensimmäinen päivän koitto. Taivaallinen valo selkiää näin meidän tunnoissamme. Ukän sammuttako tyhmyydellä sen loistetta. Tämä on se oikea järjen valistus, joka antaa arvon ihmiselle. Ymmärrys, oppi ja taito ovat halvemat; ne ovat waan wälitappaleet järjen walistukselle. Tämä on se walkeuden päivän paiste, joka lämmittäin walaisee maan piiriä, ja valmistaa meitä taivaaseen, niin kuin auringon lämmin maan hedelmät tuleunnuttaa.

P ä ä t ö s.

Rauhistukset Kadottawat
 maasta meden makean,
 häijyt tawat hukuttawat
 autuudengin awaran.
 Wasta järjen waljetessa
 pahat juonet poistetaan,
 hymän-suonnon hallitesa.

armon taimas awataan.

Kuinga muutoin Kurja mieli

tulle armon ansioon,

Kuin on sydän, Kuin on mieli.

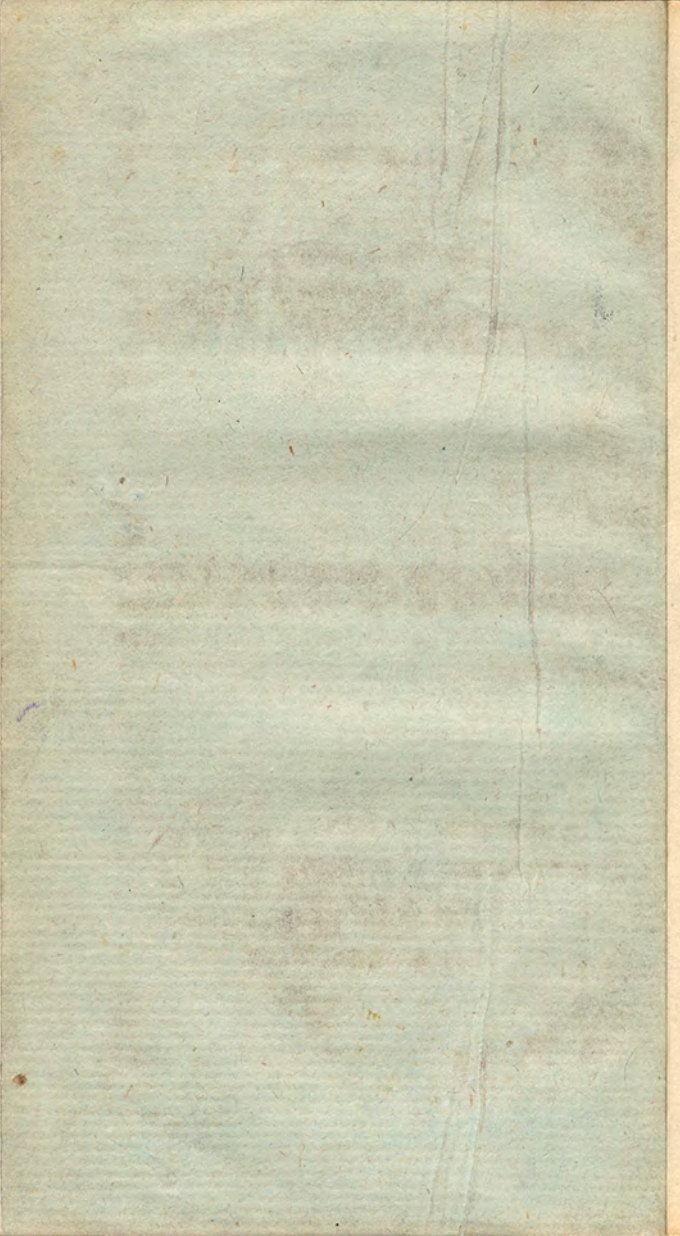
sulamata suosioon?

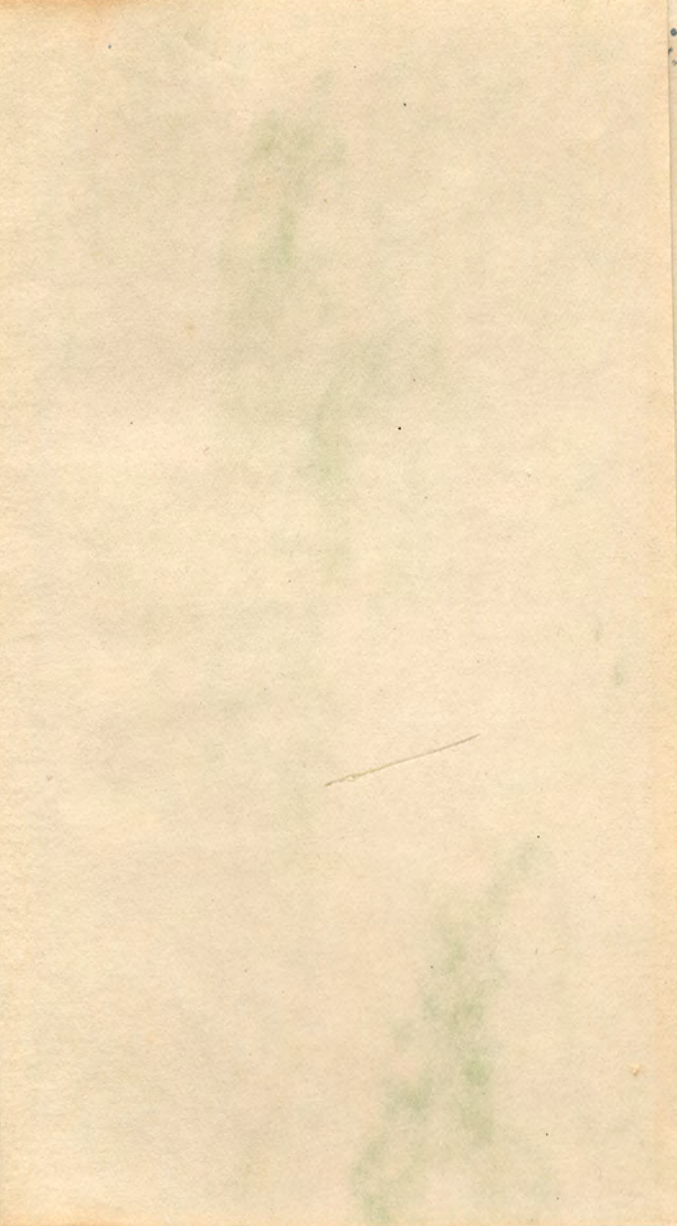

318. III. 97.

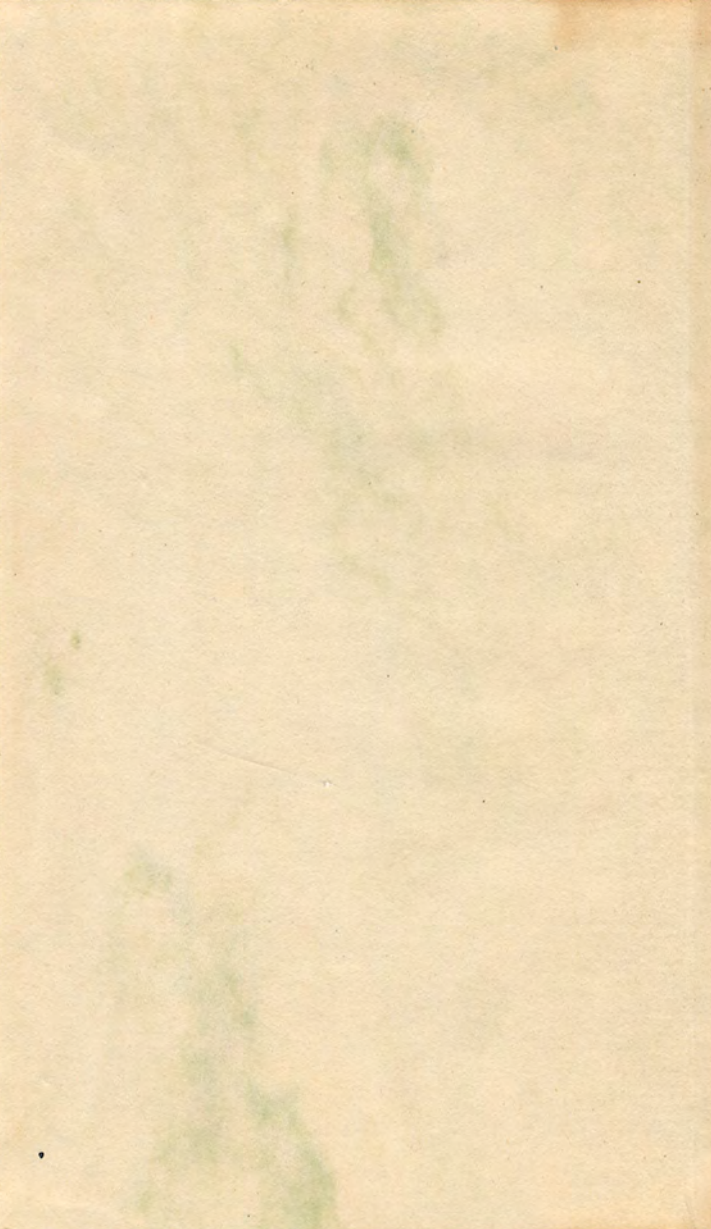
H. S. M. M. M. M. M.

Suom. kaunokirj. 1.

MB 9594

